

CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
Judecătoria Chișinău
sediul Buiucani
MD-2004, mun. Chișinău,
bd.Ștefan cel Mare 200

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ
Суд Кишинэу
офис Буюкань
MD-2004, мун. Кишинэу,
Проспект Штефана Чел Маре, 200
Tel.022-20-49-43, fax:022-20-49-44

nr.5r-3926/2022 din 06 aprilie 2023

Doamnei Manole Domnica
Președinte al Curții Constituționale a RM
mun.Chișinău, str.A.Lăpușeanu 28

Stimate doamnă Președintă,

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază pentru soluționare excepția de neconstituționalitate ridicată de contravenientul Goncear Vasile învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin.(1) Cod Contravențional, în vederea realizării controlului de constituționalitate a prevederilor art. 438/1 Cod Contravențional al Republicii Moldova.

Anexă:

- copia încheierii judecătorești din 30.03.2023;
- cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
- sesizarea contravenientului Goncear Vasile.

Cu respect,

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău

Vasilisa Muntean

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume: Goncear****2. Prenume: Vasile****A.2. Persoană juridică****1. Denumire și sediu****2. Numărul și data înregistrării****3. Numele administratorului****4. Telefon și e-mail****5. Reprezentant****6. Adresa reprezentantului (va fi anonimată)****7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate)****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu Bucicani****2. Judecător/complet de judecată: Vasilisa Muntean****4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 200****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: tel.022204943**

---

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

jbu@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

A. In fapt, pe rolul Judecătoriei Chisinau, sediul Buicani, se afla dosarul inițiat la cererea mea, privind anularea Procesului-verbal cu privire la contravenție MAI 0558127 din 19.05.2022, pe marginea sancționării în baza art. 229 alin.(2) CC; Deciziei de sancționare DCA01 161574 în baza art. 229 alin.(3) CC; procesului-verbal de sancționare MAI 05581278 în baza art. 240 alin.(1) CC; Constatarea ca fiind ilegale acțiunile agentului constatator cu privire la emiterea Ordonanței de ridicare ORD 01091849 și Procesului-verbal de ridicare a plăcuțelor de înmatriculare , depusă în temeiul art. 448 Cod Contravențional RM.

Temei de inițiere a cauzei judiciare, a servit faptul că la data de 19.05.2022, în jurul orelor 12:50, mă deplasam cu automobilul pe str. Mircea cel Bătrân, am virat la stânga pe strada Ion Domeniuc și la scurt timp am fost stopat de un echipaj de poliție. De automobil s-a apropiat un colaborator de poliție al serviciului de patrulare, Gaina Iurie și mi-a solicitat permisul de conducere și pașaportul tehnic al automobilului. După ce au fost prezentate actele, dansul mi-a comunicat ca am încălcat direcția de deplasare pe benzi.

Prin urmare, între orele 12:51-13:00, agentul constatator Gaina Iurie a mers în automobilul meu și a purces la întocmirea procesului-verbal al contravenției în baza art. 229 alin.(2) CC. În continuare, între orele 13:03-13:14 fără să-mi spună nimic, a întocmit Decizia de sancționare DCA01 161574 pe marginea sancționării în baza art. 229 alin.(3) și ulterior, între orele 13:15-13:25 a purces la întocmirea procesului-verbal de sancționare MAI 05581278 în baza art. 240 alin.(1) Codul contravențional. În tot acest timp mă aflam lângă automobilul polițistului și solicitam agentului constatator să-mi prezinte înregistrările video sau foto pentru a fi examinate în vederea stabilirii adevărului. Dansul mi-a explicat ca doar în instanța de judecată o să pot face cunoștință.

În timp ce insistam ca agentul constatator să respecte procedura legală de întocmire a actelor, între orele 13:05 și 13:15 un alt agent constatator, fără să se legitimeze, s-a apropiat de automobilul meu și fără să-mi comunice nimic, a scos plăcuțele de înmatriculare, apoi a întocmit niște acte și s-a apropiat de mine pentru a le semna. A fost întocmită Ordonanța de ridicare a plăcuțelor și Procesul-verbal de ridicare. Din Procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor am aflat ca acest agent se numește Grama Dumitru.

În final, dânșii mi-au comunicat, că urmează să solicit un evacuator, pentru a duce automobilul la o testare tehnică, apoi, să mă prezint pe adresa Doina 102 pentru a ridica plăcuțele de înmatriculare.

---

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

La Serviciul de testare tehnica, mi s-a comunicat că nu pot trece testarea tehnica, deoarece nu am plăcuțele de înmatriculare și fără ele este imposibil de efectuat testarea tehnica a automobilului. Respectiv am mers în sect. Centru pe str. O. Goga 18 pentru a ma interesa unde se afla plăcuțele automobilului. Persoana de la intrare mi-a comunicat să revin mâine pentru că în baza nu este nimeni. Am solicitat să comunic cu o persoană de conducere din instituția dată și să fiu înregistrat în registru de la intrare, la ce mi s-a comunicat că așa registru nu există și a început a căuta printr-un dulap, apoi mi s-a comunicat să revin peste 2 ore, pentru a discuta cu agenții care mi-au ridicat plăcuțele de înmatriculare. După multă insistență și argumente pe faptul că, testarea tehnica nu poate să fie efectuată în lipsa plăcuțelor de înmatriculare, conducerea instituției date a căzut de acord să-mi returneze doar o plăcută de înmatriculare. Astfel, a doua zi am mers și am efectuat testarea tehnica a automobilului, după ce, m-am deplasat pe str. Doina 102, după cum mi s-a indicat, pentru a fi ridicată și două plăcută. Acolo mi s-a comunicat că plăcuța dată nu a fost adusă și să merg în sect. Centru pe str. O. Goga 18, pentru a o ridica. Plăcuța dată am ridicat-o de pe str. O. Goga 18 și ca dovada am semnat în registru de la intrare.

Agentul constatator Grama Dumitru a motivat la ridicarea plăcuțelor prin faptul ca:

Articolul 438/1. Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare

(1) Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condițiile tehnice pentru (2) Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:

a) vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele și/sau normativele în vigoare;

b) vehiculul nu a trecut inspecția tehnică periodică;

c) numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;

d) vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase și/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;

e) parbrizul sau suprafețele de geam ale portierelor din față sînt umbrite cu depășirea normelor admisibile ori pe acestea sînt amplasate diferite obiecte care diminuează câmpul vizual al conducătorului.

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității prevederilor art. 438/1 alin.(2) lit.(b) din Codul contravențional al Republicii Moldova și Regulamentul de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora adoptată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999- ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE la punct. (9) și MODUL DE

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *ratione materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

EXECUTARE A TESTĂRII TEHNICE ȘI COMPLETAREA REZULTATELOR ACESTEIA la punct. (18)

Potrivit **Codului Contravențional, la art. 438/1**, prevede expres situațiile în care plăcuțele de înmatriculare se ridică - *Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare:*

- (1) *Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condițiile tehnice pentru admiterea în circulație a vehiculelor, prevăzute de legislația în vigoare.*
- (2) *Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:*
  - a) *vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele și/sau normativele în vigoare;*
  - b) *vehiculul nu a trecut inspecția tehnică periodică;*
  - c) *numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;*
  - d) *vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase și/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;*
  - e) *parbrizul sau suprafețele de geam ale portierelor din față sînt umbrite cu depășirea normelor admisibile ori pe acestea sînt amplasate diferite obiecte care diminuează câmpul vizual al conducătorului.*
- (3) *Faptul necorespunderii stării tehnice și a utilajului vehiculului standardelor și normativelor în vigoare se consemnează în procesul-verbal de inspecție tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis ridicarea plăcilor, al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmînează conducătorului vehiculului.*
- (4) *Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.*

Conform **Regulamentul de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora** adoptată prin **Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999- ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE** la punct. (9) prevede că-

II. ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE

7. Testarea tehnică se efectuează de către stațiile de testare la orice stație autorizată din țară.
8. Testarea tehnică a remorcilor și semiremorcilor se efectuează în cuplul autotrenului.
9. **Vehiculele prezentate pentru testare trebuie să fie curate, fără pasageri sau încărcături, avînd numerele de identificare a agregatelor cu numere de fabricare, pregătite pentru verificare.**
10. Deplasarea vehiculelor supuse testării, prin posturi diagnostice ale stației de testare se efectuează de experți. Posesorii de vehicule sau persoanele de încredere pot să asiste la testarea vehiculelor.
11. Testarea tehnică a vehiculelor se efectuează pe etape, prin examinarea vizuală și diagnosticarea echipamentelor, agregatelor și sistemelor care influențează asupra securității circulației rutiere și protecției mediului.

De asemenea, este prevazut si **MODUL DE EXECUTARE A TESTĂRII TEHNICE ȘI COMPLETAREA REZULTATELOR ACESTEIA** la punct. (18) **stipuleaza:** Înainte de testarea tehnică obligatorie expertul de inspecție tehnică periodică efectuează identificarea posesorului și a vehiculului. Identificarea constă în verificarea vizuală a documentelor prezentate, examinarea și verificarea autenticității numerelor de identificare a vehiculelor și corespunderea acestora cu datele din certificatul de înmatriculare, precum și în verificarea prin băncile de date a evidențelor automatizate prin prezența și corespunderea informației despre proprietar, vehicul și documentele prezentate. În cazul depistării necorespunderii datelor din Registrul de stat al transporturilor cu datele ce se conțin în documentele de înmatriculare, falsificării numerelor de identificare ale agregatelor vehiculelor, precum și în cazul existenței informației despre căutarea vehiculelor prezentate spre testare, informația este remisă în regim de urgență organelor de poliție teritoriale pentru luarea deciziei în modul stabilit de legislație

D. Argumentarea pretenției încălcării a unui sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁴

Cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate

Având în vedere faptul că excepția de neconstituționalitate constituie o procedură de inițiere de instanța de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a altui act normativ cu normele constituționale, ea reflectă existența raportului tripartit între partea aflată în proces, instanța de judecată în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și Curtea Constituțională, menită să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate. Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a fost prevăzută procedura de exercitare, de către Curtea Constituțională, a controlului constituționalității legilor și a hotărârilor de Guvern, cu întrunirea cumulativă a condițiilor, raportate la speța cauzei: 1) este prezentă o incertitudine privind constituționalitatea legii și hotărârii de Guvern. La caz, art. 438/1 alin.(2) lit.(b) din Codul contravențional al Republicii Moldova și Regulamentul de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora adoptată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999-
ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE la punct. (9) și **MODUL DE EXECUTARE A TESTĂRII TEHNICE ȘI COMPLETAREA REZULTATELOR ACESTEIA** la punct. (18)

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerința și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

sunt normele care urmează a fi aplicate la examinarea cauzei aflate pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru; 2) potrivit articolului 135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, legea și hotărârea de Guvern poate constitui obiect al excepției de neconstituționalitate; 3) excepția de neconstituționalitate este ridicată de către partea în proces, al căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la examinarea cauzei. La caz, excepția de neconstituționalitate este ridicată de petiționar și partea apărării; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, care are ca obiect prevederea contestată.

Verificarea constituționalității normei contestate ține de competența exclusivă a Curții Constituționale. Instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât în cazul nătrunirii condițiilor menționate. Instanța de judecată, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Prin aceeași Hotărâre a Curții Constituționale, nr. 2 din 09 februarie 2016, prin care s-a examinat sesizarea Curții Supreme de Justiție depusă la 09 decembrie 2015, în temeiul art. 135 alin.(1) lit. b) din Constituție, art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 alin.(1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale înalta Curtea a hotărât, că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelor Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii din completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra neconformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificare întrunirii condițiilor enumerate mai sus.

Ordonata de ridicare a plăcuțelor cu nr. MIV-804 deoarece, încalcă flagrant dreptul de proprietate consfințit în Constituție - prin îngrădirea dreptului de folosință asupra bunului mobil.

Dovadă a faptului ca Ordonata de ridicare ORD 01 091849 și Procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor PRO 01 103037 din data de 19.05.2022, sunt ilegale și lovite de nulitate este faptul ca- *încalcă flagrant dreptul de proprietate consfințit în Constituție - prin îngrădirea dreptului de folosință și dispoziție asupra bunului mobil* și sunt lovite de nulitate deoarece au fost întocmite cu încălcarea normelor de procedura astfel, timpul întocmirii acestor acte este-**13:05-13:15-** care se suprapune cu timpul proceselor-verbale cu privire la celelalte contravenții menționate mai sus, întocmite de primul agent constator de care am fost stopat Găina Iurie. Mai mult ca atât, la rubrica "Obiectii" este indicat că: *acțiunea s-a efectuat în lipsa mea și fără aducerea la cunoștința a drepturilor și obligațiilor persoanei* - încălcare ce duce la nulitatea actelor întocmite prin prisma art.443 alin. (1) lit.(f), *acțiune care s-a desfășurat în lipsa mea, fără ca agentul să se legitimeze.*

Constatam că, aceste două acte- Ordonata de ridicare ORD 01 091849 și Procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor PRO 01 103037, îngrădesc un atribut al dreptului de proprietate - **dreptul de folosință asupra bunului, fără a reglementa procedura de exercitare a acestui drept.**

Astfel, Codul Contravențional la art. 438/1, prevede expres situațiile în care plăcuțele de înmatriculare se ridică - *Interzicerea exploatării vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare*

(1) *Se interzice exploatarea vehiculului prin retragerea plăcilor cu numărul de înmatriculare în cazul constatării abaterilor de la condițiile tehnice pentru admiterea în circulație a vehiculelor; prevăzute de legislația în vigoare.*

(2) *Plăcile cu numărul de înmatriculare se ridică în cazurile în care:*

a) *vehiculul este fabricat sau reutilat cu abateri de la standardele și/sau normativele în vigoare;*

b) *vehiculul nu a trecut inspecția tehnică periodică;*

c) *numărul de înmatriculare nu corespunde standardului stabilit;*

d) *vehiculul este echipat cu dispozitive luminoase și/sau sonore speciale fără autorizarea respectivă;*

e) *parbrizul sau suprafețele de geam ale portierelor din față sînt umbrite cu depășirea normelor admisibile ori pe acestea sînt amplasate diferite obiecte care diminuează câmpul vizual al conducătorului.*

(3) *Faptul necorespunderii stării tehnice și a utilajului vehiculului standardelor și normativelor în vigoare se consemnează în procesul-verbal de inspecție tehnică a vehiculului, care se va întocmi în 3 exemplare: un exemplar rămîne la persoana care a decis ridicarea plăcilor; al doilea exemplar se transmite persoanei care a preluat spre păstrare plăcile, iar cel de-al treilea exemplar se înmînează conducătorului vehiculului.*

(4) *Plăcile cu numărul de înmatriculare se vor restitui proprietarului, posesorului sau reprezentantului acestora imediat după înlăturarea neajunsurilor sau defectelor tehnice care au servit drept temei pentru ridicarea acestora.*

Regulamentul de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora adoptată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999- ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE la punct. (9) prevede că- *Vehiculele prezentate pentru testare trebuie să fie curate, fără pasageri sau încărcături,*

având numerele de identificare a agregatelor cu numere de fabricare, pregătite pentru verificare.

Agentul constatator, prin întocmirea Ordonanței de ridicare a plăcuțelor, face trimitere la art. 427 CContravențional care stipulează ca -Temeiurile pentru ridicarea obiectelor și documentelor: *dacă este necesar să se ridice anumite obiecte sau documente care constituie corpuri delictive și dacă se cunoaște exact locul și persoana la care se află, agentul constatator efectuează, în temeiul unei hotărâri întemeiate, ridicarea lor, dacă acestea nu au fost ridicate în condițiile art. 426 alin. (5).* Or, la caz, plăcuțele de înmatriculare automobilului nu pot constitui un bun prin intermediul căruia s-a comis o contravenție. Mai mult ca atât, ridicarea lor nu era necesară. Prin urmare, constatăm că, în procesul-verbal de ridicare a bunurilor și documentelor menționat mai sus, agentul constatator face trimitere la art. 429; 431 și 432 cod contravențional- care stipulează modalitatea ridicării corpurilor delictive, și în deosebi art. 432, care face trimitere la articolul 438/1 Cod contravențional unde este indicat expres situațiile în care agentul constatator purcede la ridicarea plăcuțelor de înmatriculare a automobilului.

În concluzie constat că, deși Ordonanța și Procesul verbal de ridicare sunt lovite de nulitate, datorită faptului că au fost întocmite prin încălcarea procedurii, observăm că, normele care face trimitere agentul constatator cu privire la ridicarea corpurilor delictive, nu are nicio tangență în speța dată. Constatăm că, totuși articolul 338/1 Cod contravențional, permite agentului constatator ridicarea plăcuțelor cu numele de înmatriculare automobilului în condițiile în care nu a trecut testare tehnică, fără a indica expres, care este modalitatea trecerii testării tehnice a automobilului în lipsa plăcuțelor de înmatriculare, fapt contrar regulamentului de testare tehnică; și împrejurările în care contravenientul urmează să se prezinte la INP, pentru a fi întoarse aceste plăcuțe ridicate ca corpuri delictive. Astfel constat că, este oportun ca art.438/1 Cod Contravențional să fie obiectul unei verificări de constituționalitate la Curtea Constituțională.

F. Lista documentelor relevante

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Proprietatea a fost un fapt constant în toate timpurile și în toate societățile. Cu cât omul pășește mai sigur pe calea progresului, cu atât mai puternic simte dorința de a fi proprietar. Ideea de proprietate îl îndeamnă pe om la muncă și, totodată, îl face să aibă un scop bine determinat.

Proprietatea, fiind o categorie complexă, evident, poate fi interpretată în mai multe sensuri.

Fiind o categorie economică, proprietatea reflectă relațiile dintre oameni în procesul de producție și de repartiție a bunurilor materiale. Proprietatea caracterizează în ale

căruia îi aparțin mijloacele de producție și căruia îi servesc. Astfel, sub aspectul economic, proprietatea exprimă o relație de apropiere, de însușire a premiselor materiale ale unui proces de producție. Când însușirea respectivă este ocrotită și garantată de către stat, proprietatea îmbracă un veșmânt juridic, devenind astfel și o categorie juridică. Sub aspectul juridic, proprietatea își găsește exprimarea atât în dreptul de proprietate, cât și în întregul sistem economic al societății.

Ca multe alte fenomene și categorii sociale, proprietatea nu rămâne neschimbată, ci e supusă unui flux continuu. Mai mult decât atât, la etapa actuală proprietatea devine o categorie primordială, care se evidențiază tot mai mult din multiplele probleme sociale, iar dreptul la proprietate e consacrat ca unul dintre drepturile fundamentale ale omului.

Din cele spuse rezultă că proprietatea poate fi interpretată ca expresia supremă a accesului oamenilor la posesiunea, folosința și dispoziția bunurilor.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Proprietatea poate fi determinată sub două aspecte:

- de categorie economică și
- de categorie juridică.

În calitate de categorie economică, proprietatea exprimă raportul de însușire de către individ a bunurilor materiale, adică raporturile sociale, în cadrul cărora se realizează această însușire. Proprietatea în aspect economic servește drept substrat pentru dezvoltarea conținutului juridic al proprietății.

În calitate de categorie juridică, proprietatea reprezintă ansamblul de norme juridice, care, mai întâi de toate, stabilesc posibilitatea sau imposibilitatea aparenței bunurilor materiale, întărind juridic starea economică de însușire a lor.

În general, a fi proprietar înseamnă a deține ceva în mod exclusiv, a avea libertatea de a-l folosi și de a-i da utilizarea dictată de nevoi potrivit naturii lui intime.

Proprietatea ca realitate economică și socială a constituit astfel premisa nașterii dreptului de proprietate, ea a devenit un astfel de drept îndată ce a intrat în atenția autorității statale și a făcut obiectul reglementărilor editate de acesta. Anterior acestei reglementări, proprietatea era mai puternică în sensul că exercitarea sa de către stăpânul bunului nu cunoștea alte limitări decât cele consimțite prin respectarea tradițiilor comunității, căreia acesta îi aparținea. Reglementarea proprietății și transformarea sa în drept de proprietate a adus cu sine și o serie de limitări, statul arogându-și poziția de exponent al interesului general al societății și editând reguli precise pentru exercitarea sa. În același timp, proprietatea a fost întărită prin garantarea dreptului de proprietate și posibilitatea apărării sale față de eventualele încălcări ale acestuia de către terți, dar și prin extinderea câmpului său aplicativ asupra a noi domenii individuale.

Proprietatea nu putea rămâne în afara sferei de reglementare a dreptului, pentru că reprezintă premisa oricărei activități economice, adică premisa funcționării motorului

oricărei societăți, iar finalitatea dreptului este tocmai aceea de a organiza și asigura funcționarea societății.

Protocolul 1 ARTICOLUL 1 din CEDO

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

Prin urmare, constatam ca, reglementările privind ridicarea plăcuțelor cu numerele de identificare a automobilului stipulate în art. 438/1 Cod Contravențional, îngrădește sau limitează dreptul de folosință a titularului dreptului de proprietate asupra bunului, fapt care vine în contradicție cu art. 9 și 127 din Constituție- drept care este aparat și statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

De asemenea nu există o legătură rațională între ingerința în drepturi și scopul urmărit de legiuitor or, în condițiile în care o persoană a încălcat prevederile prevăzute de legiuitor privind inspecția tehnică, ca consecință survine o amendă contravențională prevăzută la art. 229 alin.(3) CC, care este una destul de severă. Astfel, în acest caz, o persoană care a omis din neglijență sau eroare respectarea unor norme legale, astfel depășind cu una, două zile trecerea reviziei tehnice, constatam ca, deja suporta consecințele negative prevăzute la art. 229 alin.(3) și ridicarea plăcuțelor nu este justificată deoarece survine o consecință prea gravă asupra drepturilor persoanei, în cazul dat- fiind încălcat dreptul de proprietate punând persoana în imposibilitatea de a trece testarea tehnică, circumstanța care este interzisă de Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1047 din 8 noiembrie 1999- (ORGANIZAREA TESTĂRII TEHNICE la punct. (9) și (18) prevede că- *Vehiculele prezentate pentru testare trebuie să fie curate, fără pasageri sau încărcături, având numerele de identificare a agregatelor cu numere de fabricare, pregătite pentru verificare*) - Astfel persoana este pusă în imposibilitatea de folosință asupra bunului conform destinație care este automobilul.

De asemenea nu este explicabilă necesitatea survenirii acestor consecințe grave, deoarece la caz, prin depășire cu 2 zile a termenului prevăzut de lege cu privire la trecerea inspecției tehnice și care este acel eventual pericolul eminent care urmează să survină care ar convinge un observator obiectiv privind necesitate aplicării acestei consecințe grave care în acest caz nu este proporțională și nu este o necesitate stringentă.

Mai mult ca atât, legiuitorul pune persoana într-un blocaj în fapt și în drept în ceea ce privește imposibilitatea trecerii testării tehnice astfel, este pus pe drumuri proprietarul automobilului să se adreseze în diferite instituții fără a avea o protecție reală din partea legii în ceea ce privește procedura trecerii inspecției tehnice a automobilului astfel, încurajează corupția printre funcționarii publici or, ei pot elibera ambele sau o plăcută cu numerele de înmatriculare posesorului automobilului într-o zi sau mai multe zile pentru a avea posibilitatea trecerii inspecției tehnice or, nicăieri nu este reglementat în ce perioadă funcționarul este obligat să elibereze o plăcută cu numărul de înmatriculare.

In concluzie, constatam că in afara sancțiunii aplicate in baza art.229 alin. (3) Cod Contravențional pentru încălcarea descrisă si suplimentar art. 438/1 alin. 2 lit. (b) aplicarea unei masuri de costringere prin ridicarea plăcuțelor cu numerele de înmatriculare- nu este întemeiată si necesară in raport cu împrejurările si circumstanțele creată, nu este proporțională si justificata in raport cu situația de fapt (depășirea termenul cu 2 zile privind testarea tehnica) si pericolul iminent- astfel este o măsura abuziva care vine in contradicție cu Constituția, normele CEDO si alte legi ale statului republicii Moldova.

Constatam că, prin introducerea acestei masuri suplimentare de constrângere prevăzută la art. 438/1 alin.2 lit.(b) legiutorul, nu a prevazut faptul că proprietarul automobilului este in imposibilitatea de a trece testarea tehnica a automobilului si nu este justificata o asemenea măsura atât de radicală si categorică. Cu toate acestea, legiutorul urma sa stabilească un raport de proporționalitatea privind termenul incalcat privind trecerea testării tehnice a automobilului raportat la probabilitatea survenirii pericolului social iminent si necesitatea aplicării acestui masuri de constrângere. La fel, consideram ca o perioada rezonabila de încălcarea termenului de trecere a testării tehnice urma sa fie reglementat de legiutor de la câteva zile, la o luna (luni) si la diferite termene încălcate a testării tehnice a automobilului sa opereze dupa necesitate -raportat la pericolul eventual si ridicarea doar a unei plăcuțe de înmatriculare a automobilului astfel, creând posibilitate proprietarului automobilului sa poată trece testarea tehnica si să se conformeze normelor legale.

Prin urmare solicit Înaltei Curți:

- 1. Declararea admisibilă a prezentei sesizări;**
- 2. Exercițarea controlului constituționalității si declararea necondițională a prevederilor art. 438/1 alin. 2 lit.(b) din Codul contravențional al Republicii Moldova.**

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁵

Declar pe propria onoare ca informațiile introduse in acest formular de sesizare sunt exacte.

11.11.2022

Goncear Vasile

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

30 martie 2023

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Vasilisa Muntean
Oxana Garștea

examinând în ședință de judecată publică sesizarea contravenientului Goncear Vasile cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională nr.5r-3926/2022 în privința cet. Goncear Vasile în baza art.240 alin.(1) Cod Contravențional al RM, –

CONSTATĂ:

La data de 22 iunie 2022 în procedura Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit cauza contravențională prin care cet. Goncear Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin.(1) Cod Contravențional al RM - nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interdicere și de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind locul de staționare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilități, privind direcția permisă de deplasare, a marcajului rutier al drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, a marcajului rutier al locului de staționare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilități, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și cu decizia agentului constatatator din 19.05.2022, Goncear Vasile a depus contestație.

În cadrul ședinței de judecată la 11 noiembrie 2022 contravenientul Goncear Vasile a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.438¹ alin.(2) lit.b) Cod Contravențional al RM.

În motivarea sesizării privind excepția de neconstituționalitate contravenientul Goncear Vasile a indicat că pe rolul Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) se află dosarul inițiat la cererea sa privind anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 0558127 din 19.05.2022, pe marginea sancționării în baza art.229 alin.(2) Cod Contravențional; Deciziei de sancționare nr.DCA01 161574 în baza art.229 alin.(3) Cod Contravențional, procesului-verbal de sancționare nr. MAI 05581278 în baza art.240 alin.(1) Cod Contravențional; constatarea ca fiind ilegale acțiunile agentului constatatator cu privire la emiterea ordonanței de ridicare ORD 01091849 și procesului-verbal de ridicare a plăcuțelor de înmatriculare , depusă în temeiul art.448 Cod Contravențional RM.

Menționează că temei de inițiere a cauzei judiciare a servit faptul că la data de 19.05.2022, în jurul orelor 12:50 min., se deplasa cu automobilul pe str. Mircea cel Bătrân, a virat la stânga

pe strada Ion Dumeniuc și la scurt timp a fost stopat de un echipaj de poliție. De automobil s-a apropiat un colaborator de poliție al Serviciului de patrulare, Gama Iurie și i-a solicitat permisul de conducere și pașaportul tehnic al automobilului. După ce au fost prezentate actele, dansul i-a comunicat ca a încălcat direcția de deplasare pe benzi.

Prin urmare, între orele 12:51 min. - 13:00 min., agentul constatator Gama Iurie a mers în automobilul său și a purces la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în baza art.229 alin.(2) Codul Contravențional. În continuare, între orele 13:03 min. - 13:14 min. fără să-i spună nimic, a întocmit Decizia de sancționare nr. DCA01 161574 în baza art.229 alin.(3) Cod Contravențional și ulterior, între orele 13:15 min. - 13:25 min. a purces la întocmirea procesului-verbal de sancționare nr. MAI 05581278 în baza art.240 alin.(1) Cod Contravențional. În tot acest timp se afla lângă automobilul polițistului și solicita agentului constatator să-i prezinte înregistrările video sau foto pentru a fi examinate în vederea stabilirii adevărului. Dansul i-a explicat că doar în instanța de judecată va putea să facă cunoștință.

În timp ce insista ca agentul constatator să respecte procedura legala de întocmire a actelor, între orele 13:05 min. și 13:15 min. un alt agent constatator, fără să se legitimeze, s-a apropiat de automobilul său și fără să-i comunice nimic, a scos plăcuțele de înmatriculare, apoi a întocmit niște acte și s-a apropiat de el pentru a le semna. A fost întocmită ordonanța de ridicare a plăcuțelor și procesul-verbal de ridicare. Din procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor a aflat că acest agent se numește Grama Dumitru.

În final, dânsii i-au comunicat că urmează să solicite un evacuator pentru a duce automobilul la o testare tehnică, apoi să se prezinte pe adresa str. Doina 102 pentru a ridica plăcuțele de înmatriculare.

La Serviciul de testare tehnică i s-a comunicat că nu poate trece testarea tehnică, deoarece nu are plăcuțele de înmatriculare și fără ele este imposibil de efectuat testarea tehnică a automobilului. Respectiv a mers în sect. Centru pe str. O. Goga 18, pentru a se interesa unde se află plăcuțele automobilului. Persoana de la intrare i-a comunicat să revină mâine pentru că în bază nu este nimeni. A solicitat să comunice cu o persoană de conducere din instituția dată și să fie înregistrat în registrul de intrare, la ce i s-a comunicat ca așa registru nu există și a început să căuta într-un dulap, apoi i s-a comunicat să revină peste 2 ore pentru a discuta cu agenții care i-au ridicat plăcuțele de înmatriculare. După multă insistență și argumente pe faptul că testarea tehnică nu poate să fie efectuată în lipsa plăcuțelor de înmatriculare, conducerea instituției date a căzut de acord să-i returneze doar o plăcuță de înmatriculare. Astfel, a doua zi a mers și a efectuat testarea tehnică a automobilului, după care s-a deplasat pe str. Doina 102, după cum i s-a indicat, pentru a fi ridicată și a doua plăcuță. Acolo i s-a comunicat că plăcuța dată nu a fost adusă și să meargă în sect. Centru pe str. O. Goga 18, pentru a o ridica. Plăcuța dată a ridicat-o de pe str. O. Goga 18 și ca dovadă a semnat în registrul de intrare.

Agentul constatator Grama Dumitru la ridicarea plăcuțelor a făcut trimitere la prevederile art.438¹ alin.(2) lit.(b) din Codul Contravențional al Republicii Moldova și Regulamentul de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora adoptată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1047 din 08 noiembrie 1999.

Consideră că ordonanța de ridicare ORD OI 091849 și procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor PRO 01 103037 din data de 19.05.2022, sunt ilegale și lovite de nulitate, deoarece încalcă flagrant dreptul de proprietate consfințit în Constituție, prin îngădirea dreptului de folosință și dispoziție asupra bunului mobil. Totodată, sunt lovite de nulitate, deoarece au fost întocmite cu încălcarea normelor de procedură, astfel timpul întocmirii acestor acte este 13:05 min. - 13:15 min., care se suprapune cu timpul proceselor-verbale cu privire la celelalte contravenții menționate mai sus, întocmite de primul agent constatator de care a fost stopat Gama Iurie. Mai mult ca atât, la rubrica "Obiectii" este indicat că: acțiunea s-a efectuat în lipsa sa și fără aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor persoanei, încălcare ce duce la

nulitatea actelor întocmite prin prisma art.443 alin.(1) lit.(f) Codul Contravențional, acțiune care s-a desfășurat în lipsa sa, fără ca agentul să se legitimizeze.

Constată că aceste două acte - ordonanța de ridicare ORD OI 091849 și procesul-verbal de ridicare a plăcuțelor PRO 01 103037 din data de 19.05.2022, îngrădesc un atribut al dreptului de proprietate - dreptul de folosință asupra bunului, fără a reglementa procedura de exercitare a acestui drept.

Agentul constator prin întocmirea ordonanței de ridicare a plăcuțelor, face trimitere la art.427 Cod Contravențional, care stipulează care sunt temeiurile pentru ridicarea obiectelor și documentelor: *dacă este necesar să se ridice anumite obiecte sau documente care constituie corpuri delictive și dacă se cunoaște exact locul și persoana la care se află, agentul constator efectuează, în temeiul unei hotărâri întemeiate, ridicarea lor, dacă acestea nu au fost ridicate în condițiile art.426 alin.(5)*. La caz, plăcuțele de înmatriculare automobilului nu pot constitui un bun prin intermediul căruia s-a comis o contravenție. Mai mult ca atât, ridicarea lor nu era necesară. Prin urmare, constată că în procesul-verbal de ridicare a bunurilor și documentelor menționat mai sus, agentul constator face trimitere la art.429; 431 și 432 Cod Contravențional, care stipulează modalitatea ridicării corpurilor delictive, și îndeosebi art.432, care face trimitere la articolul 438¹ Cod Contravențional, unde sunt indicate expres situațiile în care agentul constator porcede la ridicarea plăcuțelor de înmatriculare ale automobilului.

În concluzie constată că deși ordonanța și procesul-verbal de ridicare sunt lovite de nulitate datorită faptului că au fost întocmite prin încălcarea procedurii, or, normele la care face trimitere agentul constator cu privire la ridicarea corpurilor delictive, nu are nici o tangență în speța dată. Constată că, totuși articolul 338¹ Cod Contravențional permite agentului constator ridicarea plăcuțelor cu numele de înmatriculare automobilului în condițiile în care nu a trecut testare tehnică, fără a indica expres, care este modalitatea trecerii testării tehnice a automobilului în lipsa plăcuțelor de înmatriculare, fapt contrar regulamentului de testare tehnică și împrejurările în care contravenientul urmează să se prezinte la INP, pentru a fi întoarse aceste plăcuțe ridicate ca corpuri delictive.

Astfel, constată oportun ca art.438¹ Cod Contravențional să fie obiectul unei verificări de constituționalitate la Curtea Constituțională, or reglementările privind ridicarea plăcuțelor cu numerele de identificare a automobilului stipulate în art.438¹ Cod Contravențional, îngrădește sau limitează dreptul de folosință a titularului dreptului de proprietate asupra bunului, fapt care vine în contradicție cu art.9 și 127 din Constituție, drept care este apărat și statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

De asemenea, consideră că nu există o legătura rațională între ingerința în drepturi și scopul urmărit de legiuitor or, în condițiile în care o persoană a încălcat prevederile prevăzute de legiuitor privind inspecția tehnică, ca consecință survine o amenda contravențională prevăzută la art.229 alin.(3) Cod Contravențional, care este una destul de severă. Astfel, în acest caz, o persoană care a omis din neglijență sau eroare respectarea unor norme legale, astfel depășind cu una, două zile trecerea reviziei tehnice, constată că deja suportă consecințele negative prevăzute la art.229 alin.(3) și ridicarea plăcuțelor nu este justificată, deoarece survine o consecință prea gravă asupra drepturilor persoanei, în cazul dat fiind încălcat dreptul de proprietate, punând persoana în imposibilitatea de a trece testarea tehnică, circumstanță care este interzisă de Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1047 din 08 noiembrie 1999.

De asemenea, nu este explicabilă necesitatea survenirii acestor consecințe grave, deoarece la caz, prin depășirea cu 2 zile a termenului prevăzut de lege cu privire la trecerea inspecției tehnice și care este acel eventual pericolul eminent care urmează să survină, care ar convinge un observator obiectiv privind necesitatea aplicării acestei consecințe grave, care în acest caz nu este proporțională și nu este o necesitate stringentă.

Mai mult ca atât, legiuitorul pune persoana într-un blocaj în fapt și în drept, în ceea ce privește imposibilitatea trecerii testării tehnice astfel, este pus pe drumuri proprietarul automobilului să se adreseze în diferite instituții fără a avea o protecție reală din partea legii în ceea ce privește procedura trecerii inspecției tehnice a automobilului, astfel încurajează corupția printre funcționarii publici or, ei pot elibera ambele sau o plăcuță cu numerele de înmatriculare posesorului automobilului într-o zi sau mai multe zile pentru a avea posibilitatea trecerii inspecției tehnice, or nicăieri nu este reglementat în ce perioadă funcționarul este obligat să elibereze o plăcuță cu numărul de înmatriculare.

În concluzie constată că în afara sancțiunii aplicate în baza art.229 alin.(3) Cod Contravențional pentru încălcarea descrisă și suplimentar art.438¹ alin.(2) lit.(b) Cod Contravențional, aplicarea unei măsuri de constrângere prin ridicarea plăcuțelor cu numerele de înmatriculare nu este întemeiată și necesară în raport cu împrejurările și circumstanțele create, nu este proporțională și justificată în raport cu situația de fapt (depășirea termenului cu 2 zile privind testarea tehnică) și pericolul iminent, astfel este o măsură abuzivă care vine în contradicție cu Constituția, normele CEDO și alte legi ale statului Republicii Moldova.

Constată că prin introducerea acestei măsuri suplimentare de constrângere prevăzută la art.438¹ alin.2 lit.(b) Cod Contravențional, legiuitorul nu a prevăzut faptul că proprietarul automobilului este în imposibilitatea de a trece testarea tehnică a automobilului și nu este justificată o asemenea măsură atât de radicală și categorică. Cu toate acestea, legiuitorul urma să stabilească un raport de proporționalitate privind termenul încălcat privind trecerea testării tehnice a automobilului raportat la probabilitatea survenirii pericolului social iminent și necesitatea aplicării acestei măsuri de constrângere. La fel, consideră că o perioadă rezonabilă de încălcare a termenului de trecere a testării tehnice urma să fie reglementat de legiuitor de la câteva zile, la o lună (luni) și la diferite termene încălcate a testării tehnice a automobilului să opereze după necesitate, raportat la pericolul eventual și ridicarea doar a unei plăcuțe de înmatriculare a automobilului, astfel creând posibilitate proprietarului automobilului să poată trece testarea tehnică și să se conformeze normelor legale.

Prin urmare, solicită contravenientul Goncear Vasile ridicarea excepției de neconstituționalitate privind controlul constituționalității prevederilor art.438¹ alin.(2) lit.(b) Cod Contravențional al RM, ridicarea dosarului de la examinare cu remiterea acestuia Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Contravenientul Goncear Vasile printr-o cerere scrisă depusă prin intermediul cancelariei la data de 28.11.2022, a solicitat petrecerea ședinței în absența sa, menționând totodată că solicită admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate privind controlul constituționalității prevederilor art.438¹ alin.(2) lit.(b) Cod Contravențional al RM și expedierea dosarului Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În ședința de judecată agentul constatator al INSP, Gaina Iurie nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivul neprezentării sale.

Studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate ca fiind întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art.7 alin.(3) din Codul de procedură penală, dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de

neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Potrivit prevederilor art.135 alin.(1) lit.g) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.(4) alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât în sensul art.135 alin.(1) lit.a) și g) coroborat cu art.20, 115, 116 din Constituție:

1. în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

2. excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

3. sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

4. judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă că norma contravențională, și anume art.438¹ alin.(2) lit.b) Cod Contravențional, vizată în sesizarea depusă de contravenientul Gonțcar Vasile, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către contravenientul Gonțcar Vasile.

Totodată, s-a constatat că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, or, din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, instanța de judecată reține că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În speță, instanța reține că careva temeiuri pentru a respinge cererea de ridicare a excepției de constituționalitate nu au fost constatate, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, or argumentele invocate de contravenientul Gonțcar Vasile urmează a fi examinate de Curtea Constituțională.

Potrivit art.7 alin.(3) - (3/2) CPP, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul

acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale încheierea judecătorească, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea contravenientului Goncear Vasile și dosarul contravențional nr.5r-3926/2022.

În acest context, conducându-se de prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art.7, 342, 346 Cod de procedură penală, instanța de judecată,–

D I S P U N E:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de către contravenientul Goncear Vasile, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art.240 alin.(1) Cod Contravențional al RM.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea realizării controlului de constituționalitate ale prevederilor art.438¹ alin.(2) lit.b) Cod Contravențional al Republicii Moldova.

Se remite Curții Constituționale copia încheierii judecătorești, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizarea contravenientului Goncear Vasile.

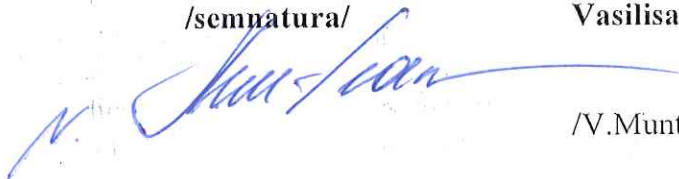
Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

/semnatura/

Vasilisa Muntean

Conform originalului

/V.Muntean/